

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS
FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-2032 2, 6, 9 STRAIPSNIŲ IR 2, 5 PRIEDŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3420 PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 6-1
STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO
NR. I-891 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3421 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 463 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIII-3422 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO
TAP-22-1792-22-1795; TAIS NR. 22-11904(2), 22-11905(2), 22-14021, 22-14020**

2022-10-26 Nr.NV-3080

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo ir įstatymo papildymo 6-1 straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau kartu – Projektai) atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo ir įstatymo papildymo 6-1 straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

1. Remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 176.1 papunkčiu, tikslintina Įstatymo projekto antraštė – joje atsisakytina žodžių „ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu“. Atitinkamai reikalinga patikslinti ir Vyriausybės nutarimo projekto, kuriuo Projektai teikiami Lietuvos Respublikos Seimui, antraštę ir 1 punktą.

2. Įstatymo projektu nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 (toliau – KPPPFĮ pakeitimo įstatymas) 1 straipsnyje dėstomo Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 2 straipsnyje dėstomos naujos sąvokos ir įvedami jų trumpiniai, tačiau toks trumpinių

įvedimas Įstatymo projekte apsunkina teksto aiškumą ir supratimą (pavyzdžiui, KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 6 dalis numato: „6. *EIS įregistruoti EERP teikėjai ir Lietuvos Respublikos EERP teritorijoje teikiantys EERP teikėjai turi teikti EERP gavėjams TPMĮ.*“), todėl siekiant teisinio aiškumo, siūlytina tokio dėstymo iš dalies atsisakyti.

3. Keičiamas įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje siūloma nurodyti, kad Europos elektroninės rinkliavos paslaugos gavėjas (toliau – EERP gavėjas) yra fizinis arba juridinis asmuo, sudaręs su Europos elektroninės rinkliavos paslaugos teikėju naudojimosi šia paslauga sutartį. Sistemaiškai vertinant keičiamo įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje siūlomą apibrėžti Europos elektroninės rinkliavos paslaugos teikėjo (toliau – EERP teikėjas) sąvoką, siūlytina įvertinti tikslingumą jos apibrėžtyje vartoti nuorodą „atskira sutartis“, jei turima omenyje ta pati keičiamo įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta naudojimosi Europos elektroninės rinkliavos paslaugos sutartis.

4. Atsižvelgiant į Kelių įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžtą kelio sąvoką, siūlytina atitinkamai patikslinti keičiamo įstatymo 2 straipsnio 5 dalį (tiek sąvoką, tiek ir jos apibrėžtį). Analogiško turinio pastaba taikytina ir keičiamo įstatymo 2 straipsnio 9, 12, 13 dalims ir kt. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad keičiamo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje reikalinga patikslinti nuorodą į elektroninę kelių rinkliavos informacinę sistemą (praleistas žodis „informacinę“).

5. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje siūloma patikslinti kelių rinkliavos apibrėžtį, be kita ko nurodant, kad tai kelių naudotojo mokėtina rinkliava už naudojimąsi tam tikru keliu. Siekiant nuoseklumo, siūlytina įvertinti šio patikslinimo tikslingumą, nes pagal keičiamo įstatymo 6 straipsnio 1 dalį kelių rinkliavą moka transporto priemonių, nurodytų keičiamo įstatymo 2 priede, valdytojai. Be to, šioje dalyje vartojama formuluotė „už naudojimąsi tam tikru keliu“ taip pat nėra tinkama dėl jos abstraktumo, kai kitose KPPPFĮ pakeitimo įstatymo nuostatose jau yra nustatyta, kad valstybinės reikšmės mokamus kelius nustatys Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Šios pastabos kontekste, siekiant teisės akto nuoseklumo, įvertintinos ir keičiamo įstatymo 2 straipsnio 8 dalies nuostatos.

6. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje pateikiamos sąvokos „kelių rinkliavos paslauga“ apibrėžtis tikslintina, nes joje gausu vertinamųjų nuostatų („kai būtina“, „santykių...valdymą“ ir kt.). Be to, pastebėtina, kad šios nuostatos perrašomos iš Direktyvos 2019/520 (ES) 2 straipsnio 1 punkto, tačiau toks ES teisės nuostatų mechaninis perkėlimas yra ydingas ir neatitinka teisėkūros sistemiskumo principo, pagal kurį teisės normos turi derėti tarpusavyje, atitinkamai sukeliantis taikymo neaiškumų.

7. Siekiant aiškumo ir nuoseklumo, keičiamo įstatymo 2 straipsnio 9 dalį siūlytina patikslinti – vietoje nuorodos „renkamos“ vartoti „mokamos“. Pastaba taikytina ir keičiamo įstatymo 2 straipsnio 5 daliai.

8. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje apibrėžiama Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos sąvoka. Pastebėtina, kad galiojančio Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje yra įvestas trumpinys „Programa“, todėl reikalinga patikslinti Įstatymo projektą.

9. Keičiamo įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje apibrėžiant rinkliavos rinkėjo sąvoką trūksta aiškumo ir pagrįstumo, koks subjektas ir koku pagrindu paskirs šį juridinį asmenį atsakingu už transporto priemonių, važiuojančių Lietuvos Respublikos elektroninės rinkliavos paslaugos teritorijoje, kelių rinkliavų surinkimą. Be to, šios nuostatos tikslintinos atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 2 straipsnio 9 dalį (po žodžių „Lietuvos Respublika“ įrašytinas žodis „Europos“).

10. Projektą aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįsta, kodėl yra siūloma plačiau apibrėžti KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje dėstomoje keičiamo įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos diskreciją dėl mokamų kelių nustatymo (nebesiejant šios diskrecijos ribojimo atsižvelgiant į Kelių įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą kelių skirstymą į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius). Be to, su šia diskrecija susijusios nuostatos Įstatymo projekte dėstomos nenuosekliai (pvz., žr. keičiamo įstatymo 2 straipsnio 9 dalis).

11. Keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje siūloma nuostata, kad kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, taikomas šio straipsnio 5 dalyje nustatytas kelių rinkliavos mokestis už naudojimąsi mokamų kelių infrastruktūra, stokoja aiškumo ir pagrindimo – kodėl siūlomu teisiniu reguliavimu už tos pačios paslaugos suteikimą yra nustatomos skirtingos rinkliavos atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų elgesį. Toks diferencijuotas reguliavimas turėtų būti pagrįstas ir įvertintas lygiateisiškumo kontekste. Be to, keičiamo įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje, į kurią yra pateikiama nuoroda, yra nurodyta, kad tuo atveju, kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, taikomas ne tik 112 eurų kelių rinkliavos mokestis už naudojimąsi mokamų kelių infrastruktūra, bet ir bauda, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse. Siūlytina šias nuostatas tarpusavyje suderinti, be kita ko, įvertinti tikslingumą nustatyti, kas nustatys kelių rinkliavos mokesčio mokėjimo, administravimo tvarką.

12. Pažymėtina, kad įstatymų leidėjas turi nustatyti būtinus reikalavimus, kuriuos turi atitikti ūkio subjektai, siekiantys gauti licencijas tokiai veiklai vykdyti, taip pat reikalavimus, kurių turi laikytis tokias licencijas gavę asmenys, bei išduotų licencijų galiojimo panaikinimo pagrindus; įstatymų leidėjas, be kita ko, gali nustatyti licencijos galiojimo panaikinimą kaip sankciją ūkio subjektui, kuris nesilaiko jam žinomų ir suprantamų licencijuojamos veiklos sąlygų (Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 30 d. nutarimas). Atsižvelgiant į nurodytą Konstitucinio Teismo doktriną siūlytina patikslinti KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio nuostatas, kartu patikslinant ir šio straipsnio pavadinimą, nes jis nepilnai atitinka jame dėstomo turinio esmės.

13. Siūlytina įvertinti, ar KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 2 dalies nuostatos nėra pakankamos įgyvendinant Direktyvos 2019/520 (ES) 4 straipsnio nuostatas ir to paties straipsnio 1 dalies nuostatos šiuo atveju nėra perteklinės.

14. Remiantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomame keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 2 dalis tikslintina, atskleidžiant tokių sąvokų kaip „tinkama finansinė padėtis“, „visuotinis rizikos valdymo planas“, „gera reputacija“ ir kt. turinį arba nurodant, kur apibrėžtos šios sąvokos turimos omenyje. Nuostatos įvertintinos ir šios išvados 6 punkte nurodytos pastabos kontekste dėl Direktyvos 2019/520 (ES) nuostatų mechaninio perkėlimo ydingumo.

15. Atsižvelgiant į tai, kad pagal KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 2 dalį EERP teikėjams keliamas ne tik reikalavimas būti įsisteigusiems Lietuvos Respublikoje, tikslintina KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 3 dalis.

16. Siekiant aiškumo, siūlytina KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 4 dalyje sukonkretinti vertinamojo pobūdžio formuluotę „kuo greičiau“.

17. Tikslintina KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 5 dalyje nurodyta Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinėje sistemoje įregistruoto EERP teikėjo pareiga – nurodant, koku būdu turėtų būti skelbiama informacija apie EERP teritorijų aprėptį ir visus su tuo susijusius pakeitimus. Be to, šias nuostatas siūlytina patikslinti ir vietoje žodžių „registracijos datos“ įrašyti „registracijos dienos“, sukonkretinti vertinamojo pobūdžio formuluotę „išsamius“ arba jos atsisakyti.

18. KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 7 dalyje nustatytas reikalavimas EERP teikėjų tvarkomiems sąrašams tikslintinas – nuoroda į asmens duomenų apsaugos reikalavimus yra pernelyg abstrakti, o vertinamojo pobūdžio formuluotę „griežtai“ reikalinga sukonkretinta arba jos atsisakyti.

19. Siekiant teisinio aiškumo KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 10 dalyje kartu su terminu „nedelsdamas“ būtų tikslinga nurodyti ir šį terminą apibūdinantį galimą maksimalų dienų skaičių.

20. Siekiant teisinio aiškumo KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 6¹ straipsnio 11 dalyje siūlytina sukonkretinti ir apibrėžti šiose nuostatose nurodomas pareigas mokesčių institucijų atžvilgiu, kokios institucijos jose turimos omenyje.

21. Įvertinus Konkurencijos tarybos spalio 7 d. rašte Nr. (2.30Mr-43)6V-1254 išdėstytas pastabas dėl Įstatymo projektu siūlomo konkretaus nurodymo, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos skiriamos būtent akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti (keičiamo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 27 punktas) bei derinimo pažymoje pateiktus neatsižvelgimo argumentus, siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių dėl neteisėtos valstybės pagalbos suteikimo, reikalinga gauti pakartotinę Konkurencijos tarybos išvadą dėl keičiamo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 27 punkto nuostatų.

22. Atkreipiame dėmesį, kad KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 6 straipsnyje dėstomame keičiamo įstatymo 5 priede nurodyti teisės aktai yra su ne aktualiausiais pakeitimais (1 dalyje nurodytas teisės aktas keistas 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1242, o 2 dalyje nurodytas teisės aktas – 2022 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/362). Siūlome patikslinti šį priedą nuorodomis į šiuos teisės aktus ir papildomai įsivertinti, ar, atsižvelgiant į pakeitimus, nereikia patikslinti Įstatymo projekto.

23. Siūlome KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 7 straipsnyje 3 dalį patikslinti, numatant 7 straipsnio 6 dalies nuostatos galiojimo („*dalis galioja iki...*“) terminą, o ne negaliojimo datą.

24. Siūlome KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 7 straipsnyje 5 dalį patikslinti ir kaip perteklinių bei pagal savo turinį organizacinio pobūdžio nuostatų dėl pereinamojo laikotarpio tvarkos nustatymo atsisakyti.

25. KPPPFĮ pakeitimo įstatymo nuostatose yra aptariama keleto nuostatų įsigaliojimo datos, tačiau 7 straipsnio 7 dalis prie jų nenurodyta. Tai reiškia, kad ši nuostata įsigalioja iškart paskelbus priimtą teisės aktą ir svarstyti, ar ši nuostata, taip, kaip suformuluota Įstatymo projekte, turi galiojantį teisinį pagrindą. Siūlome pagrįsti šios nuostatos reikalingumą Projektų aiškinamajame rašte.

26. Laikantis Rekomendacijų 207.3 papunkčio reikalavimų, turėtų būti patikslintas Projekto lyginamasis variantas, kuriame naujos redakcijos straipsnio ir (ar) jo sudedamųjų dalių tekste daromi pakeitimai paryškinami (paryškintu šriftu rašomi tik pakeitimai, t. y. teisės akto paryškinimai panaikinami), o siūlomas išbraukti tekstas perbraukiamas plona linija. Pakeitimai rašomi paryškintu šriftu po siūlomų išbraukti žodžių. Šiuo požiūriu taisytinas Projektu keičiamo įstatymo pavadinimas, keičiamų straipsnių pavadinimai, jų numeracija, įstatymu apibrėžiamos sąvokos ir kt.

Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto

27. Šios išvados 10 punkte išdėstytos pastabos kontekste, įvertintinas tikslingumas patikslinti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Teisės grupės patarėja

Ingrida Staniulienė

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė

Ingrida Staniulienė, Renata Adomaitytė-Šliogerienė+37052098823; +37066842780, +37052098843; +37066842286

El. p. ingrida.staniuliene@lrv.lt